

VALSTS KONTROLE

Skanstes iela 50, Rīga, LV-1013; tālr. 67017500; fakss 67017673; e-pasts: lrvk@lrvk.gov.lv

Rīgā

LATVIJAS REPUBLIKAS VALSTS KONTROLES VADĪBAS ZIŅOJUMS PAR 2018.GADA PĀRSKATU

*Dokumenta datums ir tā
elektroniskās parakstīšanas
laiks*

Nr.5.2-3.5.4.1e/68

1. VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA PAR VALSTS KONTROLI

1.1. Darbības normatīvais regulējums

Valsts kontrole atbilstoši Latvijas Republikas Satversmē noteiktajam ir neatkarīga koleģiāla augstākā revīzijas (audita) iestāde. Valsts kontroles iekārtu un kompetences nosaka Valsts kontroles likums.

Valsts kontroles darbību reglamentē Valsts kontroles nolikums un citi Valsts kontroles iekšējie normatīvie akti, kurus apstiprinājusi Valsts kontroles padome. Valsts kontroles iekšējās kontroles vides nodrošināšanai ir izveidota kvalitātes vadības sistēma, pamatojoties uz Latvijas standartu LVS EN ISO 9001:2015 “Kvalitātes pārvaldības sistēmas. Prasības (ISO 9001:2015)”. Valsts kontroles darbību nodrošina septiņi pamatprocesi, trīs vadības procesi un 13 atbalsta procesi.

Valsts kontrole ir *INTOSAI*¹ un *EUROSAI*² locekle, un tai ir saistoši starptautisko augstāko revīzijas iestāžu organizāciju dokumenti, kuros ir nostiprināti augstāko revīzijas iestāžu darbības principi, revīziju veikšanas jautājumi, kā arī prasība nodrošināt augstāko revīzijas iestāžu neatkarību.

Valsts kontrole ir pārstāvēta *INTOSAI* izveidotajā Profesionālo revīzijas un labas pārvaldības standartu padomē (*FIPP*), kurā ir ievēlēti 15 augstāko revīzijas iestāžu pārstāvji (no kopumā 194 *INTOSAI* biedriem). *FIPP* atbild par *INTOSAI* izstrādāto standartu kvalitāti un sniedz vadlīnijas *INTOSAI* pastāvīgajām komitejām standartu pilnveidošanai.

Valsts kontrole darbojas arī *EUROSAI* valdē, kurā ir ievēlēti astoņi *EUROSAI* valdes locekļi (no kopumā 50 *EUROSAI* dalībvalstīm). Tas nodrošina Valsts kontrolei iespēju aktualizēt Latvijai būtiskus jautājumus Eiropas augstāko revīzijas iestāžu darba kārtībā, piedalīties revidentu profesijas attīstības un revīzijas standartu pilnveidošanas procesu vadībā.

Valsts kontrole aktīvi līdzdarbojas ES dalībvalstu augstāko revīzijas iestāžu un Eiropas Revīzijas palātas sadarbības platformā – Kontaktu komitejā.

¹ Augstāko revīzijas iestāžu starptautiska apvienība.

² Eiropas Augstāko revīzijas iestāžu apvienība.

Augstākās revīzijas iestādes, kā tas izriet no Limas deklarācijas³, Mehiko deklarācijas⁴ un Apvienoto Nāciju Organizācijas rezolūcijām⁵, savus uzdevumus var veikt objektīvi un efektīvi tikai tad, ja tās ir neatkarīgas no revidējamās vienības, aizsargātas no ārējas ietekmes un ir nodrošinātas ar uzdevumu pildīšanai nepieciešamajiem finanšu līdzekļiem.

Valsts kontroles darbības mērķis ir, veicot revīzijas, noskaidrot, vai rīcība ar publiskas personas finanšu līdzekļiem un mantu ir tiesiska, pareiza, ekonomiska un efektīva, kā arī sniegt rekomendācijas atklāto trūkumu novēršanā.

Saskaņā ar Valsts kontroles likumu Valsts kontrole veic revīzijas atbilstoši Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem. Valsts kontrole revīzijās piemēro starptautiskās augstāko revīzijas institūciju organizācijas *INTOSAI* standartus un starptautiskās grāmatvežu federācijas *IFAC* standartus.

Valsts kontroles revīzijai ir pakļauta ikviena persona, kuras rīcībā ir publiskas personas finanšu līdzekļi vai manta, kā arī personas, kuras pilda valsts vai pašvaldības iepirkumu. Valsts kontroles revīzijai nav pakļauta Saeima. Lai nodrošinātu Valsts kontroles neatkarību, likumdevējs tai ir piešķīris tiesības pašai noteikt revidējamo vienību, revīzijas laiku, veidu un uzdevumu.

Valsts kontrole:

- katru gadu sniedz Saeimai un Finanšu ministrijai atzinumu par finanšu ministra iesniegto saimnieciskā gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem;
- katru gadu sniedz atzinumus par ministriju un citu centrālo valsts iestāžu gada pārskatu sagatavošanas pareizību;
- iesniedz Saeimai un Ministru kabinetam ziņojumu par finanšu revīzijām tajās revidējamās vienībās, kurām sniegti Valsts kontroles atzinumi ar piezīmēm, negatīvi atzinumi vai atteikts sniegt atzinumu, kā arī par visām Valsts kontroles veiktajām lietderības revīzijām, par īpaši svarīgiem un nozīmīgiem konstatējumiem;
- informē Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisiju un citas Saeimas komisijas par Valsts kontroles veikto revīziju rezultātiem, tajā skaitā par revīzijās sniegto ieteikumu ieviešanas gaitu;
- ziņo valsts iestādēm par konstatējumiem, kas skar šo iestāžu darbību, kā arī tiesībsardzības iestādēm par revīzijā konstatētajiem tiesību normu pārkāpumiem;
- savas kompetences ietvaros sadarbojas ar ES institūcijām un citām starptautiskām organizācijām vai institūcijām.

1.2. Valsts kontroles struktūra

Valsts kontroles sastāvā ir valsts kontrolieris, Valsts kontroles padome, seši revīzijas departamenti un atbalsta struktūrvienības, kas nodrošina iestādes organizatorisko, finansiālo un saimniecisko darbību.

Valsts kontrolieris ir Valsts kontroles padomes priekšsēdētājs. Valsts kontrolieri Saeimas kārtības rullī noteiktajā kārtībā amatā ieceļ Saeima uz četriem gadiem, to var iecelt amatā atkārtoti, bet ne vairāk kā divus termiņus pēc kārtas. Valsts kontrolieris apstiprina revīziju

³ Lima Declaration of Guidelines on Auditing Precepts.

⁴ Mexico Declaration on SAI independence.

⁵ UN General Assembly Resolution A/66/209 „Promoting the efficiency, accountability, effectiveness and transparency of public administration by strengthening supreme audit institutions”; UN General Assembly Resolution A/69/228 „Promoting and fostering the efficiency, accountability, effectiveness and transparency of public administration by strengthening supreme audit institutions”; UN General Assembly Resolution A/C.2/66/L.16/REV.1 “Promoting the efficiency, accountability, effectiveness and transparency of public administration by strengthening supreme audit institutions”.

metodoloģiju un prasības revīziju kvalitātes kontrolei, atbild par iekšējās kontroles sistēmas izveidošanu.

Valsts kontroles padomes locekļus pēc valsts kontroliera priekšlikuma uz četriem gadiem amatā apstiprina Saeima. Padomes locekļus var apstiprināt amatā atkārtoti, bet ne vairāk kā divus termiņus pēc kārtas. Valsts kontroles padomes locekļus pēc apstiprināšanas Saeimā valsts kontrolieris ieceļ Valsts kontroles revīzijas departamenta direktora amatā. Valsts kontroles padome apstiprina Valsts kontroles darbību reglamentējošos tiesību aktus un izskata citus jautājumus atbilstoši Valsts kontroles likumam.

2018.gadā Valsts kontroles padomes sastāvā izmaiņas nav notikušas.

Valsts kontroles revīzijas departamenta sektoru vadītājus, revīzijas personālu un atbalsta struktūrvienību darbiniekus darbā pieņem valsts kontrolieris, slēdzot darba līgumus.

Revīzijas darbus ar Valsts kontroles padomes lēmumu sadala starp revīzijas departamentiem. Katrs revīzijas departaments ir sadalīts sektoros. Sektora sastāvā ietilpst sektora vadītājs un Valsts kontroles revidenti (vecākie valsts revidenti, vecākie valsts revidenti-juristi, valsts revidenti, valsts revidenti-juristi, valsts revidentu palīgi un informācijas sistēmu auditori). Revīzijas departamenti veic revīzijas atbilstoši katra departamenta pārziņā esošajai jomai un saskaņā ar Valsts kontroles padomes apstiprinātu revīziju gada plānu.

Atbalsta struktūrvienības nodrošina ikdienas administratīvos procesus un sniedz atbalstu revīziju darbā. Valsts kontrolierim tieši pakļauti ir Valsts kontroliera biroja darbinieki, kvalitātes vadības sistēmu speciālists, politikas plānošanas projektu un analīzes procesu vadītājs, revīziju rezultātu analīzes un pilnveidošanas procesu vadītājs, Personāla daļa, Juridiskā daļa, Pārskatu izvērtēšanas daļa, Sabiedrisko attiecību un iekšējās komunikācijas daļa, Starptautiskās sadarbības daļa un Kanceleja. Kancelejā ietilpst Finanšu un budžeta plānošanas daļa, Informācijas tehnoloģiju daļa, Plānošanas un analītikas daļa, Lietvedības daļa un Saimniecības daļa.

Pārskata gadā Valsts kontroles struktūrā izmaiņas nav veiktas.

Uz pārskata perioda beigām Valsts kontrolē bija 180 štata vietas, tajā skaitā tajā skaitā 139 revīzijas personālam un 41 atbalsta personālam. Darba attiecībās ar Valsts kontroli pārskata perioda beigās bija 172 darbinieki, tajā skaitā 129 – revīzijas personāls un 43 – atbalsta personāls. Darba attiecības ar Valsts kontroli pārskata periodā uzsāka 17 darbinieki, izbeidza 29 darbinieki. 2018.gadā darbinieku mainības koeficients bija 17,6%, kas salīdzinot ar 2017.gadu (9,2%), ir palielinājies.

2. VALSTS KONTROLES DARBĪBA PĀRSKATA GADĀ

2.1. Galvenie notikumi, kas ietekmējuši Valsts kontroles darbību pārskata gadā

2.1.1. Valsts kontroles darbības stratēģijā noteiktie virzieni

Valsts kontrole pārskata gadā darbojās saskaņā ar 2017.gada 22.decembrī apstiprināto Valsts kontroles darbības stratēģiju 2018. – 2021.gadam.

Reizi pusgadā tiek vērtēti iepriekšējos periodos sasniegtie rezultāti, to dinamika, notikumi un ārējie faktori, kas ietekmē Valsts kontroles darbību, un tiek lemts par nepieciešamību veikt izmaiņas darbības stratēģijā. 2018.gads bija darbības stratēģijas īstenošanas pirmais gads, pārskata gadā Valsts kontroles darbības stratēģijā grozījumi netika izdarīti.

Stratēģija nosaka divus stratēģiskos mērķus – (1) Valsts kontrole ir sabiedrības atzīts tās interešu pārstāvis un, stiprinot labu publiskā sektora pārvaldību, veicina sabiedrības labklājību (*making difference to the lives of citizens*) un iedzīvotāju uzticību valsts pārvaldei un (2)

Valsts kontrole strādā ekonomiski, produktīvi un efektīvi, un tās darbība ir ilgtspējīga – un no tiem izrietošās stratēģiskās prioritātes, plānotos darbības rezultātus un rādītājus.

Valsts kontroles padome darbības stratēģijas īstenošanai katru gadu apstiprina darba plānu, kurā ir iekļauts revīziju plāns, noteiktas attiecīgajā gadā veicamās aktivitātes iestādes darbības stratēģijā noteikto mērķu un rezultātu sasniegšanai, noteikti atbalsta struktūrvienībām pārskata gadā veicamie uzdevumi un katrai aktivitātei noteikta atbildīgā struktūrvienība, izpildes termiņi, plānotās cilvēkstundas un budžets. Darba plānu 2018.gadam Valsts kontroles padome apstiprināja 2017.gada 22.decembra sēdē.

Valsts kontroles stratēģiskais mērķis – **Valsts kontrole ir sabiedrības atzīts tās interešu pārstāvis un, stiprinot labu publiskā sektora pārvaldību, veicina sabiedrības labklājību (*making difference to the lives of citizens*) un iedzīvotāju uzticību valsts pārvaldei** – paredz, stiprinot Valsts kontroles profesionālās spējas un paplašinot revīziju tvērumu, un darba rezultātā radot iespējami lielāku vērtību publiskā sektora darbības pilnveidošanai, veicināt Valsts kontroles klātesamību valsts rīcībpolitikas veidošanā un uzraudzībā, lai pārliecinātos par sabiedrības interešu ievērošanu visās sabiedrībai nozīmīgās jomās.

Būtiskākie darbības rezultāti:

- revīziju darbs tika veikts saskaņā ar Valsts kontroles padomes apstiprināto darba plānu 2018.gadam. Darba plāns katrai revīzijai nosaka kalendāro laiku sadalījumā pa posmiem (plānošana, pierādījumu iegūšana un noslēgums), kā arī katrā posmā nepieciešamās cilvēkstundas. Pārskata gadā kopā tika pabeigtas 49 revīzijas, tajā skaitā 27 finanšu revīzijas, 22 lietderības, likumības (atbilstības) un likumības/lietderības (apvienotās revīzijas);
- pienākums veikt ikgadējās finanšu revīzijas ir noteikts Valsts kontroles likumā. Lai gūtu pārliecību, ka valsts pārvalde un pašvaldības ievēro tiesību aktus un ar nodokļu maksātāju naudu rīkojas lietderīgi un sabiedrības interesēs, Valsts kontrole turpināja mērķtiecīgi stiprināt lietderības, atbilstības un apvienoto revīziju veikšanas kapacitāti. 2018.gadā no kopējiem revīziju darbam izlietotajiem resursiem 51,2% tika izmantoti lietderības, likumības (atbilstības) un likumības/ lietderības (apvienoto) revīziju veikšanai (2017.gadā – 48,7% no kopējiem revīzijām pieejamiem resursiem);
- Valsts kontrole atbilstoši apstiprinātam rīcības plānam veic revīzijas katrā no 119 pašvaldībām vismaz vienu reizi trīs gados, sniedzot sabiedrībai savlaicīgu un regulāru pārliecību par finanšu līdzekļu izlietojuma likumību un lietderību iedzīvotājiem svarīgu jautājumu risināšanā. 2018.gadā kopumā revīzijās tika ietvertas 63 pašvaldības (2017.gadā – 53 pašvaldības). Revīzijas pašvaldībās tika veiktas par pašvaldību rīcību ar mantu un finanšu līdzekļiem, piedaloties sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā, par skolēnu pārvadājumu nodrošināšanu, par valsts mērķdotācijām pedagogu atlīdzībai, par Rīgas pilsētas transporta infrastruktūru un par pašvaldību budžetiem finanšu revīzijas par Latvijas Republikas 2017.gada pārskatu ietvaros;
- Valsts kontrole revīziju rezultātā, balstoties uz revīzijā gūtajiem pierādījumiem un izdarītajiem secinājumiem, tiek sniegti ieteikumi ar iespējami lielāku vērtību publiskā sektora darbības pilnveidošanai, kuru ieviešana veicina publiskās pārvaldes institūciju finanšu vadības un darbības pilnveidošanu, institūciju sniegto pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošanu, kvalitatīvu un caurskatāmu lēmumu pieņemšanu un amatpersonu atbildību par pieņemto lēmumu un veikto darbību atbilstību sabiedrības interesēm. Valsts kontrole sniedz ieteikumus, kuriem nav tieši nosakāma finanšu ietekme (iekšējās kontroles sistēmas sakārtošana, nozaru tiesiskā regulējuma pilnveidošana, valsts un pašvaldību nekustamo īpašumu un kapitāla pārvaldības uzlabošana, tiesību aktu ievērošana publiskajos iepirkumos), un ieteikumus, kuriem ir nosakāma finanšu ietekme

(samazināti valsts un pašvaldību budžetu izdevumi un palielināti ieņēmumi, novērsti nelikumīgi nodokļu, pakalpojumu un preču iegādes avansu maksājumi, sakārtota valsts un pašvaldību aktīvu uzskaitē). Sadarbībā ar ASV augstāko revīzijas iestādi tika aktualizēta finanšu ietekmes novērtēšanas metodika. Pārskata periodā revidējamām vienībām kopā bija jāievieš 379 ieteikumi, no kuriem revidējamās vienības bija veikušas darbības 358 jeb 94,5 % ieteikumu ieviešanai, nebija uzsākta ieviešana sešiem ieteikumiem jeb 1,6 % un aktualitāti zaudējuši vai slēgti kā neieviesti bija 15 ieteikumi jeb 3,9 % (informācija aktualizēta 2019.gada 18.februārī).

Valsts kontroles stratēģiskais mērķis – **Valsts kontrole strādā ekonomiski, produktīvi un efektīvi, un tās darbība ir ilgtspējīga** – paredz pastāvīgu Valsts kontroles darba kvalitātes un efektivitātes uzlabošanu, lai būtu par labas pārvaldības piemēru citām publiskā sektora institūcijām un kļūtu par vietēji un starptautiski atzītu publiskā sektora revīziju kompetences centru.

Būtiskākie darbības rezultāti:

- lai veicinātu Valsts kontroles darbinieku profesionālo kompetenci un īstenotu Valsts kontroles revidentu sertifikāciju, revidenti apmeklēja apmācības divu akreditētu programmu – “Finanšu revīzija publiskajā sektorā” un “Lietderības revīziju vadīšana” – ietvaros. Programmā “Finanšu revīzija publiskajā sektorā” notikušas apmācības par tēmām “Budžeta vadība”, “Publiskā sektora grāmatvedība” un “Publiskā sektora tiesiskais regulējums”. Programmā “Lietderības revīziju vadīšana” notikušas apmācības par tēmām “Budžeta vadība”, “Attīstības plānošanas sistēma” un “Publiskā sektora tiesiskais regulējums”;
- darbinieku profesionālās kompetences paaugstināšanai ir izstrādātas apmācību programmas un praktiskie uzdevumi, kuri ir koncentrēti tieši uz tām funkcijām, kas ir nozīmīgas revidenta darbā. Pārskata periodā kopumā darbinieki apmeklēja 110 dažādas profesionālās pilnveides mācības, kursus un seminārus, no tiem 19 mācības un pieredzes apmaiņas seminārus vadīja Valsts kontroles darbinieki. Mācības tika organizētas par tādām tēmām, kā piemēram, budžeta plānošana, attīstības plānošana, publiskie iepirkumi, atbilstības jautājumu vērtēšanas metodika, aspekti korupcijas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā, IT pārvaldība publiskajā sektorā, revīzijas finanšu ietekmes noteikšana, juridiskie aspekti publisko personu finanšu līdzekļu un mantas atbilstošā un efektīvā izmantošanā, tautsaimniecības nozaru risku analīzes metodes un to praktiskais pielietojums revīzijās, pētniecības un statistiskās metodes, publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldība, politikas ietekmes novērtēšana u.c.;
- Valsts kontrole īsteno strukturētu darba izpildes plānošanu un novērtēšanu, ar katra darbinieka individuālā snieguma uzlabošanu panākot labākus institūcijas darbības rezultātus. Darbinieku darbs tiek vērtēts, pamatojoties uz iepriekš noteiktajiem darbinieka individuālajiem uzdevumiem un to izpildes rezultātiem saskaņā ar attiecīgajam amatam un kvalifikācijas pakāpei apstiprinātajiem vērtēšanas kritērijiem. Pārskata periodā kā katru gadu tika veikts darbinieku darba izpildes novērtējums, kurā piedalījās 142 darbinieki. Vērtējuma kategoriju A ieguva 20% darbinieku, A/B – 26% un B – 50%. Darba izpildes vērtēšanas procesa rezultātā sešiem revīzijas personāla darbiniekiem tika paaugstināta kvalifikācijas pakāpe un četriem darbiniekiem – amats;
- Nodrošināta Valsts kontroles pilntiesīga pārstāvība augstāko revīzijas iestāžu organizāciju (INTOSAI un EUROSAI) vadības struktūrās:
 - dalība INTOSAI Profesionālo standartu un vadlīniju padomē (FIPP): izvērtēti INTOSAI komiteju projekti standartu / vadlīniju pilnveidošanai vai izstrādei, tajā skaitā “Apvienoto revīziju (finanšu un atbilstības, finanšu un lietderības, atbilstības

un lietderības) veikšana”, “Valdību politiku rezultatīvo rādītāju noteikšanas un sasniegšanas izvērtēšana (KNI)”, “Informācijas tehnoloģiju revīzijas”, “Informācijas sistēmu drošības revīzijas”, “Publisko iepirkumu revīzijas”, “Augstāko revīzijas iestāžu – audita tiesu darbības principi”, “Finanšu revīziju veikšanas standarts”, “Atbilstības revīziju vadlīnijas: kā atšķirt likumības revīzijas no atbilstības labajai praksei revīzijām?”;

- dalība EUROSAI valdē (EUROSAI komunikācijas portfeļa pārvaldība): izstrādāts komunikācijas portfeļa priekšlikums, kura ietvaros identificētas un atlasītas komunikācijas fokusa grupas potenciālās dalīborganizācijas, sagatavota EUROSAI komunikācijas SWOT analīze, sagatavots paraugs informācijas vizualizācijai, īstenota EUROSAI mājaslapas analīze, izstrādāta aptaujas anketa par EUROSAI komunikāciju un apkopoti tās rezultāti, organizēta Valsts kontroles iekšējā fokusa grupa un EUROSAI komunikācijas ekspertu Fokusa grupas sanāksme Rīgā, sagatavots EUROSAI komunikācijas ietvara projekts un izstrādāts EUROSAI komunikācijas aktivitāšu un atbildību sadalījuma piedāvājums;
- pārskata periodā īstenotas aktivitātes starptautisku sadarbības projektu ietvaros:
 - Eiropas Sociālā fonda projekta “*Publiskā sektora revidentu profesionālā pilnveide komercdarbības vides sakārtošanas, korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā*”, kura mērķis ir publiskā sektora revīzijās iesaistītā personāla profesionālā pilnveide, ietvaros, ņemot vērā revīziju preventīvo lomu korupcijas un citu tautsaimniecības attīstību ietekmējošu risku identificēšanā un mazināšanā, pārskata periodā īstenoti 24 revidentu profesionālās pilnveides pasākumi ārvalstīs (47 revidentu profesionālā pilnveide) un organizēta speciālo apmācību moduļu īstenošana (350 dalībnieki, tajā skaitā 88 valsts pārvaldes iekšējie auditori), turpinājās arī neatkarīgu nozares ekspertu – konsultantu piesaiste revīziju veikšanai. Īstenotas sešas revīzijas specifiskā atbalsta mērķa jomā;
 - *Twinning Light* projekta “*Revīzijas kvalitātes kontrole augstākajā revīzijas iestādē*”, kura mērķis ir sniegt atbalstu Serbijas augstākajai revīzijas iestādei tās kapacitātes celšanai un Eiropas Savienības pirmsiestāšanās kritēriju izpildei ārējās revīzijas jomā, ietvaros pārskata periodā tika izstrādātas revīzijas kvalitātes kontroles un nodrošināšanas procedūras un to piemērošanas vadlīnijas, apmācīti 144 Serbijas revīzijas iestādes darbinieki, organizētas piecas konsultatīvās tikšanās un studiju vizīte Zviedrijas augstākajā revīzijas iestādē un Valsts kontrolē Latvijā;
 - Ārlietu ministrijas finansiāli atbalstītā projekta “*Ukrainas, Moldovas un Gruzijas Augstāko revīzijas iestāžu kapacitātes celšana starptautisko augstāko revīzijas iestāžu standartu (ISSAI) integrācijas procesā*”, kura mērķis ir sniegt atbalstu minēto valstu augstākajām revīzijas iestādēm pārejas procesā uz revīziju veikšanu atbilstoši starptautiskajiem revīzijas standartiem, ietvaros īstenotas Ukrainas, Gruzijas un Moldovas augstāko revīzijas iestāžu personāla apmācības (apmācīti 124 darbinieki), īstenotas darba grupas IT sistēmu revīziju jomā un pašvaldību revīziju praktiskajos aspektos Moldovā un Ukrainā, kā arī īstenota darba grupa revīzijas kvalitātes kontroles un plānošanas praktiskajos aspektos Gruzijas augstākajā revīzijas iestādē, īstenota darba grupa Valsts kontrolē 10 Ukrainas, Moldovas un Gruzijas revīzijas personāla pārstāvjiem;
 - projekta “*Gruzijas augstākās revīzijas iestādes institucionālās kapacitātes stiprināšana*”, kura mērķis ir konsultatīvs atbalsts Gruzijas augstākajai revīzijas iestādei, ietvaros nodrošināta Valsts kontroles ekspertu iesaiste ētikas kodeksa izstrādē

un apmācību organizēšanā, kā arī atbalsta sniegšanā IT sistēmu izmantošanai revīziju darbā un nepieciešamo procedūru izstrādē.

2.1.2. Pārskata periodā veiktās finanšu revīzijas

2.1.2.1 Finanšu revīzijas par ministriju un centrālo valsts iestāžu 2017.gada pārskatu sagatavošanas pareizību

Kopumā finanšu revīziju ietvaros Valsts kontrole sniedza 26 atzinumus par ministriju un centrālo valsts iestāžu 2017.gada pārskatu sagatavošanas pareizību, tajā skaitā 23 atzinumus bez iebildēm un trīs atzinumus ar iebildēm.

Atzinumi ar iebildēm

- Par Aizsardzības ministrijas finanšu pārskatu – informācija par neatbilstībām ir klasificēta.
- Par Izglītības un zinātnes ministrijas finanšu pārskatu:

Rīgas Tehniskajā universitātē (RTU) netika gūta pārliecība par nepieciešamo labojumu apmēru un ietekmi uz gada pārskata izdevumiem no pamatdarbības 50,1 milj. *euro* apmērā un īstermiņa saistībām pārskata gada sākumā 16,8 milj. *euro* apmērā un pārskata gada beigās 37,2 milj. *euro* apmērā, jo nevarēja iegūt pierādījumus attiecībā uz RTU piemēroto aplēšu par īstermiņa saistībās un izdevumos atzīstamo nodokļu summu pamatojumu. Tāpat nevarēja gūt pārliecību par Rīgas Pedagoģijas un uzglītības vadības akadēmijas (RPIVA) saistību 331, 5 tūkst. *euro* apmēra un prasību 26,7 tūkst. *euro* apmēra pilnīgumu un novērtējumu;

kopējā summa 1,6 milj. *euro*. RPIVA finanšu līdzekļu pretlikumīgu un nelietderīgu izlietošana, izmaksājot naudas balvas par kopējo summu 1,4 milj. *euro* un apmaksājot pakalpojumus RPIVA darbības procesa turpināšanai un pilnveidei vismaz 216,4 tūkst. *euro* apmērā.

- Par Veselības ministrijas finanšu pārskatu – kopējā summa 66,2 milj. *euro*. Valsts kontrole nevarēja gūt pārliecību par Veselības ministrijas centrālā aparāta 2017.gada pārskata bilances postenī “Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi” 40,4 tūkst. *euro* un zembilances postenī “Iespējamie aktīvi” 25,2 milj. *euro* vērtībā uzrādīto nekustamo īpašumu un turējumā nodoto nekustamo īpašumu nolietojuma izdevumu 646, 7 tūkst. *euro* vērtībā pilnīgumu, novērtējumu, īpašumtiesībām un klasifikāciju.

Atbilstības jautājumu izvērtējuma rezultāti

Finanšu revīziju mērķis ir ne tikai gūt pārliecību par resoru 2017.gada pārskatu sagatavošanas pareizību, bet arī pārliecināties, ka resoros identificētie būtiskie finanšu pārskatam pakārtotie darījumi atbilst tiesību aktiem, plānošanas dokumentiem un valstiski (vai starptautiski) atzītai praksei, kas uz tiem attiecas.

Veicot 2017.gada finanšu revīzijas un pamatojoties uz risku izvērtējumu, Valsts kontrole pārbaudīja kopumā 20 atbilstības jautājumus 14 resoros⁶, tajā skaitā vienu horizontālu atbilstības jautājumu, kas tika vērtēts visos (kopumā 11) resoros⁷, kur šādi izdevumi bija – vai 2017.gadā piešķirtais finansējums Latvijas simtgades svinībām tiek izmantots atbilstoši tā piešķiršanas mērķim, katram resoram par šo jautājumu sniedzot atzinumu. Kopumā sniegts 31

⁶ Atbilstības jautājumi netika pārbaudīti Augstākajā tiesā, Centrālajā zemes komisijā, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā, Pārresoru koordinācijas centrā, LR Prokuratūrā, Sabiedrības integrācijas fondā, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā, Satversmes tiesā, Tiesībsarga birojā un Valsts prezidenta kancelejā.

⁷ Aizsardzības, Ārlietu, Ekonomikas, Finanšu, Iekšlietu, Izglītības un zinātnes un Kultūras ministrijā, Ministru kabinetā, Nacionālajā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomē, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības un Veselības ministrijā.

atzinums (20 atzinumus par atbilstības jautājumiem un 11 atzinumus par horizontāli izskatāmo atbilstības jautājumu): 22 atzinumi – bez iebildēm, bet ar apstākļu akcentējumu, deviņi atzinumi – modificēti, tajā skaitā divi atteikumi sniegt atzinumu.

Konstatētas divas galvenās problēmas saistībā ar neatbilstošu rīcību ar prioritārajiem pasākumiem vai jaunajām politikas iniciatīvām piešķirtajiem budžeta līdzekļiem – vai nu piešķirtie budžeta līdzekļi netiek izmantoti to piešķiršanas mērķim, vai dažādu iemeslu dēļ netiek izmantoti piešķirtajā apjomā.

Revīziju laikā konstatētās kļūdas

Par finanšu revīzijās konstatētajām kļūdām un nepilnībām grāmatvedības uzskaitē Valsts kontrole revidējamās vienības informē jau revīzijas laikā un revidējamās vienības veic pasākumus, lai tās novērstu pirms gada pārskata sagatavošanas

Nozīmīgākās nelabotās kļūdas (t.i., gan tādas kļūdas, kuras revidējamās vienības nevarēja labot (piemēram, gada pārskata perioda beigās neizlieto to finanšu līdzekļu atmaksa valsts budžetā), gan tādas kļūdas, kuru novēršanai nepieciešams vairāk laika (piemēram, ilgtermiņa ieguldījumu uzskaites sakārtošana un uzkrāto saistību atzīšana)) ir identificētas resorā Izglītības un zinātnes ministrija, Veselības ministrija un Satiksmes ministrija, savukārt nozīmīgākie labojumi veikti resorā Aizsardzības ministrija, Ekonomikas ministrija un Satiksmes ministrija. Kopējās labotās kļūdas ir 40 milj. *euro* apmērā un nelabotās kļūdas ir 88 milj. *euro* apmērā.

Valsts kontroles sniegtie ieteikumi

Revīziju rezultātā kopumā Valsts kontrole revidējamām vienībām ir sniegusi 67 ieteikumus, no kuriem 28 ieteikumi ir attiecināmi uz gada pārskata pareizību un 35 ieteikumi ir attiecināmi uz atbilstības jautājumiem, savukārt četri ieteikumi sniegti pārbaudot iepriekšējās revīzijās sniegto ieteikumu ieviešanu.

Ieviešot Valsts kontroles sniegtos ieteikumus attiecībā uz gada pārskatu pareizību, tiks nodrošināta piešķirto valsts budžeta līdzekļu likumīga, efektīva un ekonomiska izlietošana atbilstoši paredzētajiem mērķiem, materiālo vērtību uzskaitē un rīcība ar materiālajām vērtībām atbilstoši normatīvo aktu prasībām, prasību un saistību atbilstoša uzrādīšana gada pārskatā, kā arī Publisko iepirkumu likuma normu ievērošana.

Ieviešot Valsts kontroles sniegtos ieteikumus attiecībā uz atbilstības jautājumiem, tiks veicināta trūkumu novēršana rīcībpolitikas definēšanā vai efektīvā ieviešanā, institūcijas iekšējās kontroles vidē un nodrošināta konkrētiem pasākumiem piešķirtā finansējuma izlietošana atbilstoši piešķiruma mērķiem un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

2.1.2.2. Finanšu revīzija par Latvijas Republikas 2017.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un pašvaldību budžetiem

Atzinums ar iebildi

Lai gan kopumā kļūdas uzskaites jautājumos ministrijās un centrālajās valsts iestādēs ik gadu samazinās un finanšu uzskaites kvalitāte kopumā uzlabojas, tomēr tomēr joprojām, izvērtējot Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanu, Valsts kontrole konstatē būtiskus trūkumus, tāpēc par Latvijas Republikas 2017.gada pārskatu tika sniegts atzinums ar iebildi:

- būtiskas neatbilstības nekorekti uzrādītu saistību dēļ: Rīgas pašvaldība pārskatā nav korekti uzrādījusi saistības. Tā neatbilstoši darījuma būtībai uzrādītas kā parāds nevis kā ilgtermiņa aizņēmums;
- būtisku apjoma ierobežojumu dēļ:

- tā kā nodokļu ieņēmumi joprojām netiek uzrādīti pēc uzkrāšanas principa, informācija par nodevu ieņēmumiem nav pilnīga un pastāv risks, ka nodevas netiek iekasētas un uzskaitītas pilnā apmērā;
- ilgtermiņa ieguldījumu apjoms, kuriem nav iespējams noteikt nepieciešamo labojumu apmēru, ir 517,5 milj. *euro*: pašvaldību gada pārskatu daļā 451,9 milj. *euro*, ministriju un centrālo valsts iestāžu pārskatos 65,6 milj. *euro*;
- Valsts kontrole nevarēja gūt pārliecību par darījuma, ko, iespējams, noslēdzis Lielvārdes domes bijušais priekšsēdētājs, Lielvārdes novada domes vārdā parakstot dokumentu – parādzīmi/vekseli 200 milj. *euro* vērtībā, iespējamo ietekmi vai tās neesamību uz Saimnieciskā gada pārskatu;
- Valsts kontrole nevarēja iegūt atbilstīgus revīzijas pierādījumus attiecībā uz pašvaldību deputātu atalgojuma aprēķina un izmaksas atbilstību normatīvo aktu prasībām kopumā 547,8 tūkst. *euro* apmērā;
- pašvaldības gada pārskatos ziedojumu un dāvinājumu daļā ir uzrādījušas ieņēmumus 2,5 milj. *euro* apmērā no komersantiem, kas saskaņā ar pašvaldību sniegto informāciju nav atzīstami par ziedojumiem, lai arī tos uzrāda šajā pārskata daļā;
- ministriju pārskatos netika gūta pārliecība par nepieciešamo labojumu apmēru izdevumiem no pamatdarbības 50,1 milj. *euro* apmērā un īstermiņa saistībām 37,2 milj. *euro* apmērā.

Citi būtiski revīzijā vērtētie jautājumi

- Nozīmīgs jautājums, kam revīzijā pievērsta papildu uzmanība un kas neietekmē pārskatu bija – nodokļu maksātāju naudas līdzekļu iesaldēšana kredītiestādēs. Par revīzijā atklāto ir sniegta informācija revidējamās vienības vadībai. Informācijai piemērots ierobežotas pieejamības informācijas statuss;
- Valsts kontrole vērtēja, cik no 2017. gadam paredzētā kopējā finansējuma Simtgades svīnībām faktiski ir ticis piešķirts un cik izlietots, un vai izlietots atbilstoši finansējuma piešķiršanas mērķim. Revīzijā netika konstatēti tādi tiesību aktu pārkāpumi vai neatbilstības, kas būtiski ietekmētu revidentu viedokli par līdzekļu izlietojumu. Valsts kontrole turpina Simtgades pasākumu nodrošināšanas izdevumu vērtēšanu;
- 2017. gadā valsts budžeta kontos ieskaitītie nodokļu un nodevu ieņēmumi ir atbilstoši uzskaitīti – saskaņā ar naudas plūsmas principu. Tomēr līdz uzkrāšanas principa ieviešanai Saimnieciskā gada pārskatā uzrādītā informācija par nodokļu un nodevu ieņēmumiem nav pilnīga, un revīzijā nav iespējams gūt pārliecību, ka visi valsts budžetam piekritīgie ieņēmumi ir saņemti. Turklāt nodevu administrēšanas sistēma joprojām ir sarežģīta un sadrumstalota – daudz nodevu objektu un nodevu administrēšanā iesaistīto institūciju;
- iepriekšējās revīzijās sniegtā ieteikuma par vienotās atlīdzības sistēmas izveidi ieviešanas progress – Saimnieciskā gada pārskata revīzijā par 2017.gadu atkārtoti tika konstatēts, ka Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma mērķis – panākt, ka darbinieku atlīdzības noteikšanā tiek ievēroti līdzvērtīgi nosacījumi, vēl joprojām nav sasniegts: ministriju būtiski atšķirīgās finansiālās iespējas rada nevienlīdzīgu pieeju un konkurenci par darbiniekiem valsts pārvaldes iekšējā vidē, turklāt darba sniegums nav tiešā veidā sasaistīts ar atlīdzības politiku, tādejādi radot nevienlīdzību un kavējot augstākā līmeņa vadītāju atbildības stiprināšanu un efektivitātes mērķu sasniegšanu.

Valsts kontroles sniegtie ieteikumi

Saimnieciskā gada pārskata revīzijā kopumā ir sniegti 17 ieteikumi, kurus ieviešot, tiks uzlabots naftas produktu drošības rezervju uzturēšanas nodevas administrēšanas process, nodrošināta saimnieciskās darbības veicēju kā VSAOI maksātāju reģistrēšana un veicināta nodokļu maksātāju izpratne par to pienākumiem, uzlabots nodokļu pārmaksu atmaksāšanas process, uzlabota kontroles pasākumu veikšana Valsts ieņēmumu dienestā, sakārtoti normatīvie akti, precizējot ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamo objektu par saistību samazināšanu un dzēšanu, sakārtota pašvaldību deputātu atlīdzības sistēma, nodrošināts likumisks ziedojumu saņemšanas un izlietošanas process pašvaldībās, uzlabots budžeta sagatavošanas, izpildes kontroles, pārskatu un analīzes process.

2.1.3. Pārskata periodā veiktās likumības (atbilstības), lietderības un likumības/lietderības (apvienotās) revīzijas

Likumības (atbilstības), lietderības un likumības/lietderības (apvienotajās) revīzijās revidentiem ir jānovērtē, vai revidējamās vienības darījumi un darbība atbilst normatīvo aktu prasībām, vai sistēma darbojas, lai sasniegtu noteikto mērķi, un vai izvēlētas metodes mērķa sasniegšanai ir bijušas iespējami efektīvas.

Likumības (atbilstības), lietderības un likumības/lietderības (apvienoto) revīziju tēmas Valsts kontrole nosaka, balstoties uz revidējamo jomu stratēģisko un risku novērtējumu.

Pārskata gadā tika pabeigtas 22 likumības (atbilstības), lietderības un likumības/lietderības (apvienotās) revīzijas par tādām tēmām kā, piemēram, par sabiedrībā balstīto pakalpojumu ieviešanu, par pašvaldību rīcību ar resursiem sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā, kapsētu apsaimniekošanā, kā arī skolēnu pārvadājumu nodrošināšanā, par iekšlietu nozares nekustamo īpašumu apsaimniekošanu, par uzraudzību pār zemes kadastrālo uzmērīšanu, par Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību pārvaldību, par Jaunsardzes kustības attīstībai piešķirto līdzekļu izlietojumu, par sabiedriskā pasūtījuma īstenošanas lietderību un atbilstību sabiedrības interesēm, par efektīvu SIA "Tenisa centrs "Lielupe"" pārvaldību, par Latvijas Universitātes rīcību ar tās mantu, par energoefektivitātes politiku, par akciju sabiedrības "Sadales tīkls" sadales pakalpojumu tarifiem iekļautajām izmaksām, par valsts mērķdotāciju izlietojumu pedagogu atlīdzībai, par būvniecības uzraudzības un kontroles procesu un administratīvo slogu, par rehabilitāciju kā pilnvērtīgu veselības aprūpes pakalpojumu sastāvdaļu u.c.

2.1.4. Ziņojumi par revīzijās konstatētajiem tiesību normu pārkāpumiem

Valsts kontroles likums nosaka pienākumu Valsts kontrolei ziņot tiesībsardzības iestādēm par revīzijās konstatētajiem tiesību normu pārkāpumiem.

- Par revīzijās konstatētajiem **tiesību normu pārkāpumiem** pārskata periodā nosūtīti astoņi ziņojumi tiesībsardzības iestādēm, kā rezultātā uzsākti četri kriminālprocesi. Tiesībsardzības iestādēs uzsākti arī trīs kriminālprocesi par iepriekšējos gados nosūtītajiem ziņojumiem. Par 10 lēmumiem par kriminālprocesa izbeigšanu iesniegtas 18 sūdzības, par trīs lēmumiem par atteikšanos uzsākt kriminālprocesa iesniegtas trīs sūdzības. Sniegti rakstiski un mutiskai skaidrojumi procesa virzītājam par revīzijās konstatēto pārkāpumu būtību.

Tika sagatavoti informācijas pieprasījumi tiesībsardzības iestādēm par revīzijās konstatēto pārkāpumu izskatīšanas gaitu un rezultātiem. Valsts kontrole izvērtēja tiesībsardzības iestāžu lēmumus un iesniedza sūdzības gadījumos, ja Valsts kontroles

ieskatā lēmumu pieņēmēji demonstrēja nekritisku attieksmi pret pārkāpumus izdarījušo personu sniegtajiem skaidrojumiem vai nepareizi novērtēja lietas apstākļus un argumenti netika balstīti uz izmeklēšanas gaitā iegūtiem pierādījumiem, kā arī, ja netika novērstas pretrunas starp revīzijā un izmeklēšanā konstatētajiem apstākļiem.

- Par revīzijās konstatētajiem **iespējamiem administratīvajiem pārkāpumiem** nosūtīti 26 ziņojumi, tajā skaitā 18 Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam, četri Iepirkumu uzraudzības birojam, trīs Valsts ieņēmumu dienestam un viens Valsts darba inspekcijai. Saņemta informācija no:

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja par 12 resorisko pārbaužu uzsākšanu, vienā gadījumā saistībā ar amatpersonas deklarācijas neiesniegšanu netika saskatīts pārkāpuma sastāvs (jo netika konstatēts, ka valsts amatpersona savus pienākumus būtu veikusi ilgāk nekā vienu mēnesi), vienā gadījumā par biroja lēmumu izbeigt lietvedību iesniegts prokurora protests, vienai personai izteikts mutvārdu aizrādījums, par vienu 2017.gadā nosūtītu ziņojumu divām personām piemērots administratīvais naudas sods;

Iepirkumu uzraudzības biroja, kur vienā gadījumā izteikts mutvārdu aizrādījums, vienā gadījumā atteikts uzsākt lietvedību noilguma dēļ, vienā gadījumā lietvedība izbeigta (netika saskatīts pārkāpuma sastāvs, jo gadījums atbilst likumā pieļaujamajam izņēmumam, kad pasūtītājs ir tiesīgs nepiemērot iepirkuma procedūru), vienā gadījumā uzsākta lietvedība;

Valsts ieņēmumu dienesta, kur vienā gadījumā saistībā ar amatpersonas deklarācijas neiesniegšanu netika saskatīts pārkāpuma sastāvs (jo netika konstatēts, ka amatpersona savus pienākumus būtu veikusi ilgāk nekā vienu mēnesi), vienā gadījumā tiek veikti preventīvie pasākumi, uz vienu ziņojumu atbilde vēl nav saņemta;

Valsts darba inspekcijas par uzsāktu lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā.

- Saistībā ar **amatpersonu atbildības izvērtēšanu** par revīzijās konstatētiem pārkāpumiem revidējamām vienībām sniegta infomācija par sešās finanšu revīzijās un vienā likumības/lietderības (apvienotajā) revīzijā konstatētajiem 14 pārkāpumiem. Izskatīti pārkāpumu izvērtēšanas rezultāti: trīs personām piemērots disciplinārsods, septiņām personām izteikts aizrādījums. Valsts kontroles un iekšējā audita struktūrvienību vadītāju forumā prezentēti amatpersonu atbildības izvērtēšanas aspekti.

2.2. Būtiskās pārmaiņas Valsts kontroles darbībā un to ietekme uz finanšu rezultātiem

Valsts kontroles vadība ir izvērtējusi iestādes spēju turpināt darboties savā jomā, tāpēc finanšu pārskati ir sagatavoti pieņemot, ka iestāde darbosies arī turpmāk.

Valsts kontroles budžetu 2018.gadā tāpat kā iepriekšējos gados veidoja viena valsts budžeta programma – 01.00.00 “Valsts kontrole”.

Papildus saņemts finansējums starptautisku sadarbības projektu īstenošanai:

- Eiropas Sociālā fonda projektam “*Publiskā sektora revidentu profesionālā pilnveide komercdarbības vides sakārtošanas, korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā*” 3.4.2.specifiskā atbalsta mērķa “Valsts pārvaldes profesionālā pilnveide labāka tiesiskā regulējuma izstrādē mazo un vidējo komersantu atbalsta, korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomās” ietvaros;
- *Twining Light* projekta “*Revīzijas kvalitātes kontrole augstākajā revīzijas iestādē*” īstenošanai Serbijas augstākajā revīzijas iestādē;

- projekta *“Gruzijas, Moldovas un Ukrainas atbalstam, lai stiprinātu šo valstu Augstāko revīzijas iestāžu kapacitāti caurskatāmas un efektīvas valsts līdzekļu kontroles sistēmas izveidē”* īstenošanai;
- projekta *“Gruzijas augstākās revīzijas iestādes institucionālās kapacitātes stiprināšana”* īstenošanai.

Saskaņā ar likumu “Par valsts budžetu 2018.gadam” Valsts kontroles kopējie plānotie izdevumi bija 6,6 milj. *euro* (t.sk. izdevumi atlīdzībai 5,2 milj. *euro*), tajā skaitā plānotie izdevumi starptautisko projektu īstenošanai:

- no budžeta programmas 07.00.00 “Attīstības sadarbības projekti un starptautiskā palīdzība” projekta „*Gruzijas, Moldovas un Ukrainas atbalstam, lai stiprinātu šo valstu Augstāko revīzijas iestāžu kapacitāti caurskatāmas un efektīvas valsts līdzekļu kontroles sistēmas izveidē*” īstenošanai 34 tūkst. *euro*;
- *Twining Light* projekta “*Revīzijas kvalitātes kontrole augstākajā revīzijas iestādē*” īstenošanai 67,7 tūkst. *euro*;
- “*Gruzijas augstākās revīzijas iestādes institucionālās kapacitātes stiprināšana*” īstenošanai 92,0 tūkst. *euro*;
- Eiropas Sociālā fonda projekta “*Publiskā sektora revidentu profesionālā pilnveide komercdarbības vides sakārtošanas, korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā*” īstenošanai 160,0 tūkst. *euro*.

Faktiskie izdevumi pārskata periodā veidoja 6,5 milj. *euro*, tajā skaitā:

- izdevumi atlīdzībai 5,0 milj. *euro* (t.sk. izdevumi darbinieku mēnešalgai 3,4 milj. *euro* jeb 68,1% no kopējās atlīdzības), tajā skaitā:

izdevumi atlīdzībai no budžeta programmas 07.00.00 “Attīstības sadarbības projekti un starptautiskā palīdzība” projekta „*Gruzijas, Moldovas un Ukrainas atbalstam, lai stiprinātu šo valstu Augstāko revīzijas iestāžu kapacitāti caurskatāmas un efektīvas valsts līdzekļu kontroles sistēmas izveidē*” īstenošanai 16,9 tūkst. *euro*

izdevumi atlīdzībai *Twining Light* projekta “*Revīzijas kvalitātes kontrole augstākajā revīzijas iestādē*” īstenošanai 80,4 tūkst. *euro*;

izdevumi atlīdzībai projekta “*Gruzijas augstākās revīzijas iestādes institucionālās kapacitātes stiprināšana*” īstenošanai 24,4 tūkst. *euro*;

- ar iestādes darbības nodrošināšanu saistītie uzturēšanas izdevumi 1,3 mij. *euro* apmērā, tajā skaitā:

uzturēšanas izdevumi projekta “*Gruzijas, Moldovas un Ukrainas atbalstam, lai stiprinātu šo valstu Augstāko revīzijas iestāžu kapacitāti caurskatāmas un efektīvas valsts līdzekļu kontroles sistēmas izveidē*” īstenošanai 17,1 tūkst. *euro*;

uzturēšanas izdevumi *Twining Light* projekta “*Revīzijas kvalitātes kontrole augstākajā revīzijas iestādē*” īstenošanai 76,9 tūkst. *euro*;

uzturēšanas izdevumi projekta “*Gruzijas augstākās revīzijas iestādes institucionālās kapacitātes stiprināšana*” īstenošanai 17,7 tūkst. *euro*;

uzturēšanas izdevumi Eiropas Sociālā fonda projekta “*Publiskā sektora revidentu profesionālā pilnveide komercdarbības vides sakārtošanas, korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā*” īstenošanai 142,0 tūkst. *euro*;

- izdevumi kapitālieguldījumiem 159,4 tūkst. *euro* apmērā, tajā skaitā programmatūru licences 3,1 tūkst. *euro* un biroja un datortehnika 156,3 tūkst. *euro*;
- maksājumi starptautiskās sadarbības ietvaros (dalības maksa *INTOSAI* un *EUROSAI*) 2170 *euro*.

Laika periodā kopš bilances slēgšanas datuma līdz šī ziņojuma parakstīšanas datumam nav radušies nekādi apstākļi vai notikuši kādi notikumi, kuri nebūtu atspoguļoti finanšu pārskatos, kuru rezultātā būtu bijis nepieciešams izdarīt korekcijas finanšu pārskatos.

3. VALSTS KONTROLES TURPMĀKĀS DARBĪBAS PRIORITĀTES

3.1. Paredzami notikumi, kas varētu būtiski ietekmēt Valsts kontroles darbību nākotnē

Valsts kontrole 2019.gadā turpinās strādāt atbilstoši darbības stratēģijai 2018. – 2021.gadam

Būtiskākās Valsts kontroles darbības prioritātes:

- veikt finanšu, atbilstības, lietderības un apvienotās revīzijas tādās jomās kā, piemēram, cilvēkresursi veselības aprūpē, IKT infrastruktūra valsts pārvaldē, dzelzceļa investīciju projektu plānošana un īstenošana, meliorācijas sistēmu apsaimniekošana, Zemessardzes finansēšana, civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšana, notiesāto personu resocializācija, valsts budžeta izpilde, veselības aprūpes sistēma, atjaunojamās enerģijas politika, atjaunojamo bioloģisko resursu apsaimniekošanas politika, profesionālās izglītības iestāžu tīkla optimizācija, iedzīvotājiem sniegtais sociālais atbalsts, pašvaldību infrastruktūras objektu un projektu finansēšana, valsts kapitālsabiedrību valdes locekļu atlīdzību u.c.;
- finanšu revīzijās veikt būtisku pārskatam pakārtotu darījumu atbilstības tiesību aktiem, plānošanas dokumentiem un valstiski (vai starptautiski) atzītai praksei izvērtējumu, sniedzot divu veidu atzinumus – par pārskatu pareizību un par darījumu atbilstību. Pakāpeniski palielināt atbilstības pārbaužu tvērumu;
- pēc iespējas sniegt ieteikumus ar finanšu ietekmi, uzraudzīt revīziju rezultātā sniegto ieteikumu ieviešanu, novērtēt ieteikumu ieviešanas finanšu ietekmes apmēru palielinātu publiskā sektora ieņēmumu vai novērstu nelikumīgu un nelietderīgu izdevumu izteiksmē;
- sniegt tiesībaizsardzības iestādēm informāciju par revīzijās konstatētajiem tiesību normu pārkāpumiem un nodrošināt atbalstu tiesībaizsardzības iestāžu darbiniekiem revīzijas materiālu izskatīšanā, tādējādi veicinot vispusīgu revīzijās konstatēto pārkāpumu izvērtēšanu;
- nodrošināt pārstāvību augstāko revīzijas iestāžu starptautisko organizāciju vadības struktūrās – *EUROSAI* valdē un *INTOSAI* Profesionālo revīzijas un labas prakses standartu padomē (*FIPP*), lai panāktu Valsts kontroles profesionālo interešu ievērošanu starptautiskā mērogā un Valsts kontroles labās prakses revīziju veikšanā iekļaušanu starptautiskajos revīziju standartos;
- organizēt Latvijā augstāko revīzijas iestāžu starptautisko organizāciju pasākumus: 50.*EUROSAI* valdes sēdi un 11.*FIPP* sanākumi;
- turpināt īstenot starptautiskos projektus: “*Gruzijas augstākās revīzijas iestādes institucionālās kapacitātes stiprināšana*” un “*Publiskā sektora revidentu profesionālā pilnveide komercdarbības vides sakārtošanas, korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā*”;

- veicināt starptautisko publiskā sektora revīzijas un labas pārvaldības standartu (ISSAI un INTOSAI GOV) ieviešanu un piemērošanu visā publiskajā sektorā, īstenot Valsts kontroles revidentu sertifikāciju.

3.2. Būtiskie riski un neskaidrie apstākļi, ar kuriem Valsts kontrole saskaras

Joprojām nav sasniegts Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma mērķis – līdzvērtīgas atlīdzības noteikšana valsts un pašvaldību institūcijās strādājošajiem.

Pašreizējā situācijā institūcijām nav nodrošinātas līdzvērtīgas finansiālās iespējas nodrošināt mēnešalgas un normatīvajos aktos paredzēto atalgojuma mainīgo daļu darbinieku motivācijai. Iestādes meklē individuālus risinājumus atlīdzības konkurētspējas problēmām un tūlītējus risinājumus darbinieku piesaistīšanas un noturēšanas problēmām. Arī Valsts kontrole saskaras gan ar ilggadīgu, kompetentu darbinieku, gan salīdzinoši neilgi nostrādājušu, bet Valsts kontroles apmācītu, darbinieku aizplūšanu atalgojuma dēļ. 2018.gadā darbinieku mainības koeficients bija 17,6%, kas salīdzinot ar 2017.gadu (9,2%), ir palielinājies un ir būtisks.

Valsts kontrole ir noteikusi stratēģisku uzstādījumu aizvien vairāk pievērsties atbilstības un lietderības jautājumu vērtēšanai revīzijās, bet tam nepieciešama arī atbilstoša profesionālā kapacitāte – augsti kvalificēti speciālisti, kuri spēj veikt revīzijas nozīmīgās rīcībpolitikas jomās par sarežģītiem, sistēmiskiem jautājumiem.

Tāpēc joprojām ir aktuāla nepieciešamība pārskatīt publiskā sektora atlīdzības sistēmu un Valsts kontroles darbinieku atlīdzības sistēmas iekļaušanos tajā.

Valsts kontroliere

E.Krūmiņa

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS
AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

I.Freiberga 67017515
inga.freiberga@lrvk.gov.lv